

A DISZSZEMLÉRE VALÓ FELKÉSZÜLÉS FELADATAI — AZ ALAKI KIKÉPZÉS JELENTŐSÉGE A DISZELGÉSSSEL KAPCSOLATBAN

I.

Az idei díszszemle a dolgozók legnagyobb nemzetközi ünnepén, május 1-én zajlik le. A honvédség díszalakulatainak kivonulása a dolgozók harcoss ünnepén a munkásosztály, a dolgozók széles tömegei és a Néphadsereg szoros belső egységét fejezi ki. Ugyanakkor május 1. megünneplése honvédségünk részéről állásfoglalás a nemzetközi békefront egysége és szilárdsága mellett és egyben a magyar nép erejének megmutatása is.

A múlt évben a díszszemle előkészületei során a Honvédelmi Miniszter Bajtárs megparancsolta: „A díszszemle meg kell hogy mutassa az egész világnak fiatal Népköztársaságunk és Néphadseregünk fejlődő erejét.”

Az ezévi díszszemlén meg kell mutassuk azt a további hatalmas fejlődést, amely az elmúlt egy év alatt ment végbe Néphadseregünkben. Büszkén állapíthatjuk meg, Néphadseregünk elérte már a fejlődésnek azt a fokát, hogy van ereje ahhoz, hogy a békétábor reánk eső szakaszát szilárdan megvédje minden agressziós kísérlettel szemben.

Megnövekedett erőnket, öntudatos fegyelmünket, elszánt akaratunkat és tudásunkat kell megmutatnunk és ezzel egyben dolgozó népünknek bebizonyítani azt, hogy a Néphadseregére fordított verejtékes munka és anyagi áldozat nem volt hiábaváó. Néphadseregünk ereje, felkészültsége egyik döntő tényezője a szocializmus építésének számtalan országos jelentőségű eredménye között.

Be kell bizonyítanunk továbbá barátainknak, elsősorban felszabadítónknak, a Nagy Szovjetunióknak, hogy állandó támogatása, segítsége, valamint saját munkánk, szocialista építésünk eredményeként immár méltó fegyvertársa vagyunk a történelem leghatalmasabb csatáiban győzedelmes dicsőséges Hadseregének.

Ki kell fejezze díszszemlénk hálánkat, hűségünket és szeretetünket a Nagy Honvédő Háború lángeszű hadvezére, a világ dolgozóinak, a hatalmas békétábor vezére, a magyar nép nagy barátja, Sztálin elvtárs iránt.

A díszszemlére az egész honvédségnek úgy kell felkészülnie, hogy az szellemében, nagyszabású méreteiben és impozáns végrehajtásában felülmúljon minden eddigi díszszemlét. Minden egyes honvédegyén, parancsnok és beosztott, aki a díszszemlén résztvesz, mind az egységére, mind személyére nézve tekintse ezt a részvételt kitüntetésnek. Eppen ezért úgy készítse elő egységét, illetve úgy készüljön fel a díszszemlére, hogy azáltal

annak átütő sikere biztosítva legyen; teljes erejével és tudásával, lelkes szorgalommal és odaadással készüljön fel tehát arra, hogy eredményesen és méltóan felelhessen meg a díszszemlével kapcsolatban reá háruló feladatoknak.

A feladatok eredményes végrehajtásának alapfeltételei a felkészülés jó megszervezésén felül az alapos előkészítő munka, a fegyelem, a parancsok helyes és pontos végrehajtása, valamint az éberség és titoktartás előírásainak legszigorúbb betartása.

1. Az alaki kiképzés terén való felkészülésre a későbbiek során részletesen külön kitérünk.

2. A parancsnok bajtársak a felkészülés alatti munkát akként kell megszervezzék, hogy a kiképzési tervezetben előírt kiképzés zavartalan végrehajtás mellett is jusson már most idő arra, hogy a díszszemlével kapcsolatos alaki gyakorlást a csapatok megkezdhessék. Erre a célra a kiképzési tervezetben előírt alaki foglalkozások idejét kell teljes mértékben igénybevenni. Tervszerű munkával, a parancsnok feszes irányítása mellett ezen idő alatt is nagy eredményeket tud elérni a csapat.

3. Legfőbb alapkövetelmény a felkészülés alapos végrehajtásához a fegyelem. A Honvédelmi Miniszter Bajtárs a fegyelemre vonatkozó tiszti parancsának maradéktalan végrehajtása bázisát képezi a díszszemlé eredményes előkészítésének és sikeres végrehajtásának. Már a felkészülés első időszakában sem tudjuk nehéz munkánkat végrehajtani a fegyelem legcsekélyebb lazulása esetén sem. A felkészülés végső időszakában pedig a megnőtt, szerteágazó és mind bonyolultabbá váló feladatok sikeres végrehajtását csak a legfeszesebb fegyelem és lelkiismeretes, pontos parancsteljesítés biztosíthatja.

4. Már a felkészülés első időszakában, majd a díszszemle napjának közeledtével fokozódó mérvben nagy súlyt kell helyezni a titoktartás és éberség követelményeinek legszigorúbb betartására. Ezzel kapcsolatban főszempontként jelentkezik az a követelmény, hogy a gép- és páncéljárművek megbízható üzemképességét minden eszközzel biztosítani kell.

A díszszemlé lebonyolításánál a viszonylag szűk utcák, a vasúti aluljáró sok nehézséget és veszélyt jelentenek. Ilyen helyeken egy üzemképtelen gépkocsi vagy harckocsi még a legfeszesebben megszervezett gépkocsi segítségnyújtással mellett is igen komoly zavart okozhatna.

Nem lehet nagyobb öröme a magyar dolgozó népnek, szövetségeseinek és barátoknak, mint az, hogy a díszszemle erőt, fegyelmet, szervezettséget sugároz és nem lehet nagyobb öröme az ellenségnek, mintha zavar, lazaság, fegyelmetlenség vagy szervezetlenség jelentkezik.

A gépjárművek üzembiztosságának feltétlen fenntartása érdekében a megfelelő rendszabályokat a legnagyobb körültekintéssel kell megszervezni. Ezen a téren a parancsnokokra, politikai tisztekre, valamint a gépjármű anyagi ágazat szolgálatvezetőkre igen komoly felelősség hárul; első sorban a gépkocsi és harckocsi vezetők kiválogatása, továbbképzése és politikai nevelése tekintetében.

Itt ismételjük a Honvédelmi Miniszter Bajtárs múlt évben kiadott parancsát:

„A díszszemlén zavar nem fordulhat elő, egyetlen gépkocsi vagy harckocsi sem állhat le!”

Összegezve a fentieket, vessük be minden erőnket, tudásunkat és odaadásunkat a díszszemlére való tökéletes felkészülés érdekében. Hatalmas és kitüntető feladat végrehajtása előtt állunk. A Szovjetunió, a népi de-

mokráciák képviselői, dolgozó népünk, Pártunk és szeretett vezérünk, Rákosi elvtárs előtt kell megmutatnunk, hogy ránk mindenkor számíthatnak a béke, a szabadság, Hazánk védelmében. Legyen lépésünk kemény, magatartásunk példásan fegyelmezett. Arcunk sugározza az öntudatot, tekintetünk fejezze ki, hogy forró szeretet él szívünkben felszabadítónk, a Szovjetunió, barátaink, dolgozó népünk és Pártunk iránt.

II.

Az ezévi díszszemle méreteiben és — a jelenlegi feszült nemzetközi helyzetet tekintve — jelentőségében olyan hatalmas megnyilatkozása lesz néphadseregünknek, hogy az minden honvédegyén, elsősorban minden parancsnok részére parancsolólag megszabja és mindenkitől megköveteli, hogy annak minden hibától mentes, tökéletes végrehajtása, sikere érdekében fáradságot nem ismerve lelkiismeretesen és legalaposabban felkészüljön.

A tökéletes felkészülés döntő tényezője és előfeltétele az alaki kiképzés helyes, célszerű megszervezése és módszeres, eredményes végrehajtása. A díszszemlére való felkészülést célzó alaki kiképzés megszervezésénél, irányításánál és vezetésénél lebegjen minden parancsnok és politikai tiszt, a végrehajtásnál minden honvéd előtt az elmúlt évi díszszemle öntudatunkat, fegyelmeztségünket és erőnket kifejező ragyogó dicsősége. Ösztönözzön minden egyes honvédegyént az a szilárd elhatározás, hogy a kemény, katonás magatartás és fellépés, minden alaki fogás és mozdulat pontos, helyes és feszes végrehajtásának a beidegződésig történő elsajátításával tökéletesen felkészülve biztosítsuk az ezévi, a múlt évinél még nagyobb szabású díszszemle minden eddigit felülmúló átütő sikerét.

A kiadott kiképzési tervzet a díszszemle előkészületeire három hetet biztosít a kiképzési időből. Ez természetesen egy parancsnokot se vezessen abba a téves felfogásba, hogy csak ezen idő alatt szándékozzon egységét a díszszemlére előkészíteni. Az előkészítést már most meg kell kezdeni, az alaki kiképzés céljára a kiképzési tervzetben biztosított időben.

Ez idő alatt azonban a díszszemlére való felkészülést úgy kell beállítani, hogy az **semmi körülmények között ne menjen a kiképzési tervzetben előírt kiképzés végrehajtásának rovására.**

Általános irányelvek.

Ennek a tanulmánynak az a célja, hogy — a Honvédelmi Miniszter Bajtárs e tárgyban kiadandó parancsáig — általános irányelveket adjon a felkészülés mikénti végrehajtására, elsősorban a gyalog kivonuló lövészegységek részére.

A díszszemlén gyalog kivonuló egységek általában mind ugyanazokat az alaki fogásokat és mozdulatokat hajtják végre. Az általánostól eltérőket külön rendelet idejében fogja szabályozni. Ez azonban a kezdeti felkészülést egyáltalán nem zavarja és befolyásolja.

Küönösen az alábbi alaki fogások és mozdulatok tökéletes begyakorlására kell súlyt helyezni a felkészülés során:

1. „Alapállás”, „Vigyázz!”, „Pihenj!”;
„Lábhoz!”, „Vállral!”;
„Raj! (szak., szd., zlj.) igazodj!”;
„Fogadás jobbról (balról) tisztelegj!” végrehajtását.

Ezeket a fogásokat és mozdulatokat a díszalakulatok a díszszemlénél, a Hősök-terén fogják végrehajtani, tehát ezeknek tökéletesen

pontos, helyes és egyöntetű végrehajtása döntően fontos. Elsősorban itt kell megnyilatkoznia a 100%-os önfegyelemnek, mely néphadseregünk minden egyes tagjának vérévé kell váljon.

A „Vigyázz!” helyzetben adott „Pihenj!” vezényszóra a térdeket nem szabad hirtelen megrogyasztani, hanem csak lassan fokozatosan kell felvenni a „Pihenj!” helyzetet, úgy, hogy mozgást tulajdonképpen ne is lehessen észrevenni.

A „Pihenj!”-ben lévő egységnek adott „Vigyázz!” vezényszóra viszont a térdek kinyújtásával és a felsőtestnek csípőből való emelésével az egységek megnövekedése hátrózzottan kivethető legyen.

A felkészülés kezdetétől külön sulykolni kell az összes tiszt, tiszt-helyettes és legénységgel azt, hogy zártrendben még „Pihenj!” helyzetben sem mozdulhat meg senki. Gyakoroljuk tehát fokozatosan, mindig több és több percen keresztül (a begyakorlás idején maximum 10 percen át) a „Vigyázz!” és „Pihenj!” helyzetben való mozdulatlanságot. A legkisebb megmozdulást is azonnal kifogásoljunk és szüntessünk meg. Meg kell értetni a bajtársakkal, hogy az öntudatos fegyelem — a külső megjele-nés terén — a test minden egyes porcikájának fegyelmzésében nyilvánul meg.

2. Fordulatok állóhelyben „Rövid lépést!”, „Teljes lépést!”, „Helybenjárás!” végrehajtását.

Ezeket a mozdulatokat és mozgásnemeket a térnek a díszszemle után, a díszmenethez való megalakulás céljából történő kiürítése során kell a díszalakulatoknak végrehajtaniok. Ennél az eseménynél, — melyet a téren felsorakoztatott díszalakulatok zászlóalj kötelékben tizes sorokban hajtának végre — cél az, hogy az egységek a lehető leggyorsabban és legteljesebb rendben, tökéletesen kiigazodott sorokkal meneteljenek ki a Hősök-teréről.

Ez a díszszemle egyik legkritikusabb mozzanata. Ennek végrehaj-tása a mult évi díszszemle során, a próbákon elrendelt többszöri megismét-lés ellenére sem történt kifogástalanul.

A kifogástalan végrehajtás előfeltétele a fenti mozgásnemeknek és az igazodásoknak legalaposabb begyakorlása.

3. Menetközben a „Szuronyt szegezz!” fogás;

„Vállra!” és „Szuronyt szegezz!” helyzetben a díszmenet végrehaj-tását.

A „Szuronyt szegezz!” fogást „Vállra!” helyzetből először állóhely-ben gyakoroltassuk és csak akkor térjünk át a menetközben való végre-hajtás gyakorlására, amikor állóhelyben a fogás legapróbb részletei is tökéletesek.

A „Szuronyt szegezz!” fogás helyes végrehajtásának begyakorlása nemcsak avégből lényeges és fontos, hogy a puskák a díszemelvény előtti díszmenetnél egyvonalban legyenek, de azért is, mert a „Jobbra nézz!” vezényszó előtti végrehajtást a felsorakozott dolgozók nagy száma nézi hozzáértő kritikus szemmel. Meg kell bizony állapítani, hogy a mult évi díszelgésnél a „Vállra!” helyzetből menetközben történt „Szuronyt szegezz!” fogás végrehajtása egyes díszszázadoknál meglehetősen pongyola volt.

A díszelgés leghatásosabb fejezete, tökéletes végrehajtása esetén leg-lenyűgözőbb eseménye a díszmenet. Az alaki kiképzés legnagyobb súlyát tehát ennek biztos sikerére kell beállítani.

Nagyon fontos követelmény, hogy a „Vigyázz menet” minden moz-dulatát a gyakorlás során a legrészletesebben kidolgozzuk (ütemezve).

A parancsnokoknak és oktatóknak minden beosztottal egyenként kell foglalkozniuk mindaddig, míg végrehajtását minden egyes bajtárs tökéletesen elsajátítja. A „Vigyázz menet”-nél a lábat térdben teljesen nyújtva, 10—15 cm-re a földtől leszorított lábfejjel, teljes táppal erőteljesen kell a földre helyezni. Ezt úgy lehet elérni, hogy az előgyakorlásnál a lábakat eleinte kb. 20—25 cm magasra emeltesük, hogy a lábnak ilyenformán történő előre lendítése beidegződjék. A festőtestet erősen ki kell domborítani és a csípőből kissé hátra kell dőlni.

Tudnunk kell azt, hogy a díszmenetet köves úton kell végrehajtani és mintegy 200 m az a távolság, melyen keresztül megfeszített, egyenletes — nem lankadó — erővel és teljes odaadással kell Hazánk legfőbb vezetői, dolgozó népünk küldöttei és legmagasabb előljáróink szeme előtt bizonyítani értékünket, felkészültségünket és kemény erőnket.

A díszmenet gyakorlásait tehát, annak teljes elsajátítása után, feltétlenül köves úton kell végezni.

Az erőteljes díszmenet távolságát fokozatos edzéssel növelve addig emeljük, hogy az utolsó 10 napon, naponta már többször is végre tudjuk hajtani 200 m távolságon keresztül töretlen erővel.

A fővetésnél sulykolni kell azt, hogy minden beosztott határozottan vesse a fejét az elrendelt irányba, kivéve a jobbszélső sor honvédeit, akik az irány betartására ügyeljenek. Fővetésnél az állat enyhén fel kell emelni és az előljáró szemébe kell nézni.

4. Fenti fogások és mozdulatok begyakorlásán kívül súlyt kell helyezni a szemlélő előljáró üdvözlésére adott válasz („Erőt! Egészséget!”) és eme válasz elhangzása után az előljáró üdvözlő szavait követő megnyugtató, hullámzóan ható folyamatos „Hajrá”-zás erőteljes begyakorlására. Ennek oktatásánál sulykoljuk azt, hogy az „Erőt! Egészséget!” elhangzása, majd ezt követően a szemlélő előljáró üdvözlő szavai után, minden várakozás nélkül, az egység azonnal kezdje meg a „Hajrá”-zást. Adott jelre (a díszszemlén a zene játszásának beszüntetése pillanatában) a „Hajrá”-zás azonnal megszűnik.

5. Külön kívánunk foglalkozni a kardfogások begyakorlásával. A múlt évi díszszemle tapasztalatai azt mutatták, hogy ezen a téren egyes bajtársaknál súlyos hiányosságok állottak fenn. Nagyon sok parancsnok és politikai tiszt részéről jelentkezett kisebb-nagyobb fokú gyakorlatlanság.

Eme hiányosságnak az ezévi díszszemle előtt történő kiküszöbölése megszüntetése a tisztek és tiszthelyettesek által végrehajtandó szorgalmas és megalkuvás nélküli tartós gyakorláson múlik. Minden csapatállományú tiszt és tiszthelyettesnek azonnal meg kell kezdenie az Alaki Szabályzat 1. számú mellékletében előírt kardfogások begyakorlását.

A tiszt és tiszthelyettes bajtársaknak fel kell ismerniök azt a követelményt, hogy a kardfogásokat csak a szolgálati időn kívül is végzett szorgalmas és kitartó gyakorlás után lehet olyan mérvben elsajátítani, hogy a végrehajtás kifogástalan, tetszetős és könnyed legyen. A szolgálati időben végrehajtandó kardfogási gyakorlat feszesen vezetett csoportos foglalkozás legyen.

A magánszorgalomból végrehajtott gyakorlásnál is célszerűnek tartom több bajtárs együttes munkáját, mert így egymás hibáit ki tudják javítani. A kardfogásoknak otthon történő gyakorlásának igen jól bevált módszere az, hogy egy nagyobb tükör elé állva gyakorolunk, mert a végrehajtást látva, önmagunk tudjuk hibáinkat kijavítani.

A diszelgésre való felkészülés érdekében nagyon kívánatos és szükséges időnként a kardfogásoknak kesztyűben való gyakorlása.

Ismételve: a kardfogások helyes, tetszetős és könnyed végrehajtásának előfeltétele a szorgalmas és kitartó, fáradtságot nem ismerő gyakorlás.

A felkészülés ütemezése.

a) Az első időszak alatt **kizárólag** egyenként szabad foglalkozni a bajtársakkal és kell megtanítani, beszokolni a diszelgésnél előforduló fogásokat és mozdulatokat.

Súly a rövid bemutatás, megértetés és az egyénenkénti gyakorlás után az egyénenkénti gyakori ellenőrzésen, levizsgáztatáson legyen.

Cél: az egyes fogások és mozdulatoknak megtanítása, először ütemezve, majd összefüggően történő kifogástalan végrehajtásának begyakorlása. Csak eme cél elérése után szabad áttérni a gyakorlás következő fokozatára, a rajkötelékben való kiképzésre.

Egy parancsnok se essen abba az úgyszólván általánosan előforduló hibába, hogy az egyénenkénti foglalkozásról túlkorán, idő előtt tér át a kötelékben történő gyakorlásra. Ennek káros következményeit később, a nagyobb kötelékben végrehajtandó gyakorlás során saját és egysége bőrén fogja tapasztalni. Az ebből eredő súlyosabb hibák végső következménye nem lehet más, mint a díszszemlén való részvételből való kizárás.

b) A második időszak alatt rajkötelékben történő (soronkénti) kiképzést kell folytatni. Ebben az időszakban a végrehajtandó fogásokat és mozdulatokat az egyöntetű végrehajtás teljes eléréséig soronként kell begyakorolni.

Súly azon legyen, hogy az egyénileg már jól kidolgozott végrehajtást rajon belül egységesítsük, továbbá a fogások és mozdulatok egyöntetű végrehajtásának elérése mellett az igazodás, puska és kéztartások, a karlendítés helyes begyakorlásának ellenőrzésén legyen.

A rajkötelékben történő foglalkozásnál még lehetőség van a helyes végrehajtásnak egyénenkénti ellenőrzésére is. A rajjal mindig egysoros vonalban gyakoroltassunk. A parancsnok legalább 10—15 m-re álljon a raj elé, hogy azt teljesen áttekinthesse és úgy ellenőrizze a végrehajtást. Ha valamelyik beosztottnál a végrehajtás még nem tökéletes, azt a parancsnok vegye ki a rajból és maga oktassa, míg a többiekkel ezalatt a helyettes foglalkozzék.

A következő időszak alatti kiképzéssel, a század és zászlóalj kötelékben történő gyakorlással itt nem kívánunk foglalkozni, mert ennek mikénti végrehajtásához nem tartjuk elégségesnek az ilyen általános irányelvek megadását. A nagyobb egységben történő gyakorlás részleteit e tárgyban kiadandó rendelet lesz hivatva megszabni.

Ha a felkészülés ideje alatti feladatokat becsületesen, lelkiismeretes kötelességteljesítéssel és alapos részletmunkával hajtjuk végre, a dolgozók legnagyobb ünnepén bizonyosságot tudunk majd tenni arról, hogy Néphadseregünk az elmúlt egy év alatt öntudatos fegyelemben, erőben hataamasat fejlődött és élő valóságként láthatja dolgozó népünk, de megláthatják ellenségeink is, hogy nem rés, hanem erős bástya vagyunk a béke arcvonalán.